

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

BIS-MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Conceptnota over de versterkte wetgeving voor niet energie-intensieve ondernemingen

Samenvatting

Conceptnota over de versterkte wetgeving voor niet energie-intensieve ondernemingen (energiegebruik < 0,1 PJ/jaar), ter kennisgeving voorafgaand aan de consultatie met stakeholders van de beoogde doelgroep.

1. SITUERING

Sinds 2004 bestaat er in Vlaanderen regelgeving voor energie-intensieve ondernemingen. Dit zijn ondernemingen met een jaarlijks primair energiegebruik groter dan 0,1 PJ (27,8 GWh). 0,1 PJ komt overeen met het gemiddeld jaarlijks energiegebruik van circa 870 Vlaamse gezinnen. Er zijn circa 600 energie-intensieve ondernemingen in Vlaanderen, gaande van een staalreus, grote chemische bedrijven in de haven van Antwerpen, over grote voedingsbedrijven, textiel-, papier-, baksteenindustrie, enz, maar evengoed grote energie-intensieve glastuinbouwbedrijven, grote ziekenhuizen, etc.

De regelgeving voor deze energie-intensieve ondernemingen, terug te vinden in de regelgeving over de Omgevingsvergunning, VLAREM II en het Energiebesluit, zorgt ervoor dat deze ondernemingen vierjaarlijks energieaudits moeten uitvoeren en een energieplan moeten opstellen. Dit energieplan bevat rendabele maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie van de processen. Ook moeten nieuwe installaties of uitbreidingen van bestaande processen onderworpen worden aan een energiestudie bij de vergunningsaanvraag. Deze energiestudie moet ervoor zorgen dat er steeds gekozen wordt voor de meest energie-efficiënte installatie die economisch rendabel is. Het criterium om de rendabiliteitsgrens te bepalen is in beide gevallen een IRR > 15%.

Naast de regelgeving heeft de Vlaamse overheid voor de doelgroep van de energie-intensieve industriële ondernemingen ook vrijwillige instrumenten gelanceerd. De eerste generatie van deze vrijwillige overeenkomsten waren het benchmarkingconvenant (2002 – 2014) en het auditconvenant (2005 – 2014). Momenteel (2015 – 2022) loopt de tweede generatie van vrijwillige overeenkomsten: de energiebeleidsovereenkomsten (EBO's). De tot de EBO's toegetreten ondernemingen engageren zich o.a. tot het uitvoeren van energieaudits en het opstellen van energieplannen, waarbij de grens voor

het uitvoeren van rendabele maatregelen strenger is dan in de regelgeving: IRR > 14% voor VER-bedrijven en IRR > 12,5 % voor niet VER-bedrijven in plaats van IRR > 15%.

Deze vrijwillige overeenkomsten vormen de speerpunt van het Vlaamse beleid voor energie-efficiëntie bij de Vlaamse energie-intensieve industrie. Zowel de regelgeving als de EBO's zijn zeer belangrijk voor het energiebeleid in Vlaanderen. Zo leveren de EBO's een bijdrage aan het realiseren van de huidige Vlaamse energie-efficiëntiedoelstelling 2014 – 2020 in het kader van art. 7 van de Richtlijn Energie-Efficiëntie (EED) die ingeschat wordt op 65% à 70% van de totale doelstelling.

Maar ook in de nabije toekomst zal de uitdaging voor Vlaanderen groot zijn: zo zal Vlaanderen een bijdrage leveren aan de Belgische energie-efficiëntie- én klimaatdoelstellingen in het kader van de Europese Green Deal. Hiervoor stelde de Vlaamse overheid het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP 2021 – 2030) op, waarin verschillende maatregelen werden opgenomen. Zo ook voor de niet energie-intensieve ondernemingen. Verschillende van deze maatregelen zijn ook vermeld in het huidige Regeerakkoord en de huidige Beleidsnota Energie.

In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 werd opgenomen de mini-EBO trajecten verder te zetten: "Het instrument van de mini-energiebeleidsovereenkomsten wordt verder uitgewerkt en uitgebreid naar nieuwe sectoren. Door middel van vrijwillige overeenkomsten met de kmo's laten we hen gericht en klimaatvriendelijk investeren."

In de beleidsnota Energie werd aanvullend aangekondigd werk te zullen maken van een verhoogde energie-efficiëntie in onze kmo's:

"We maken werk van een actieplan energie-efficiëntere kmo's en een versterkte wetgeving voor de doelgroep van niet energie-intensieve kmo's (energiegebruik < 0,1 PJ). Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de Europese verplichting om specifieke acties te ontwikkelen gericht op het energiegebruik van kmo's. "

[..]

"De meest efficiënte indeling in kleinere ondernemingen en kleinste ondernemingen zal gemaakt worden op basis van een analyse die de optimale werking voor ondernemingen en overheid verzekert. Daarnaast wordt een pilootproject opgezet met industriële sectoren om obstakels en opportuniteiten te detecteren bij een mogelijke uitbreiding van de vrijwillige overeenkomst voor kleinere ondernemingen."

"De kleinere ondernemingen (in energiegebruik) vragen we een energieaudit uit te voeren om heel gericht op zoek te gaan naar de maatregelen op maat van de onderneming. Door deze audit ook te koppelen aan het energiegebruik, zal het beleidskader voor ondernemingen duidelijker worden. De opvolging van de auditverplichting zal ook kunnen verlopen via de bestaande webapplicatie voor de energieaudit grote ondernemingen. De vestigingen die in onder deze categorie vallen, moeten hun energieaudit actualiseren bij uitbreiding/wijziging van de inrichting. De huidige regelgeving rond energieaudits houdt geen verplichting in met betrekking tot het uitvoeren van rendabele maatregelen. Om ook deze ondernemingen tot investeringen in energie-efficiëntie aan te zetten, wordt voorgesteld dat rendabele maatregelen worden uitgevoerd."

"De overheid en deze ondernemingen ontwikkelen een attractief kader analoog aan de energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) waarin deze ondernemingen een vrijwillig engagement kunnen aangaan dat verder gaat dan de van toepassing zijnde regelgeving."

"De kleinste ondernemingen (in energiegebruik) vragen we om minimaal een globale energiebalans op te stellen. In het kader van een vrijwillige overeenkomst met behoud van de huidige voordelen voor toetreders, kan een no regret maatregelenlijst worden uitgevoerd. Bij de verdere uitwerking van dit beleidskader moet in overleg met de relevante stakeholders worden bepaald aan welke voorwaarden de globale energiebalans moet voldoen."

De conceptnota in bijlage bij deze mededeling geeft aan hoe deze versterkte wetgeving voor niet energie-intensieve ondernemingen kan worden uitgewerkt. Het doel is een doelgroep van een 1000-tal niet energie-intensieve ondernemingen ook verplichtingen op te leggen wat betreft het uitvoeren van rendabele maatregelen ter verbetering van hun energie-efficiëntie. Zo levert ook deze belangrijke doelgroep een bijdrage aan de realisatie van de energie-efficiëntie- en

klimaatdoelstellingen. Het energiegebruik van deze net niet energie-intensieve ondernemingen ligt tussen de 0,03PJ en 0,1 PJ. Dit betekent dat het nog steeds relatief grote energiegebruikers zijn. Deze grenzen komen overeen met het gemiddeld energiegebruik van circa 260 tot 870 Vlaamse gezinnen. Deze conceptnota impliceert geen financieel of budgettair engagement.

2. UITVOERING

De Vlaamse Regering neemt kennis

- van de conceptnota in bijlage;
- dat de bevoegde minister hierover overleg zal opstarten met de stakeholders en relevante Vlaamse administraties met als doel input te verzamelen voor het verder concreet uit te werken regelgevend kader.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR